

şarısızlığı, mutluluğu ve mutsuzluğu anlamanın doğru ve yeterli bir şekilde gerçekleşmesine bağlıdır.

Çocuk edebiyatı da çocuğu anlayan edebiyattır. Onun alanı da, sınırı da çocukluktur. Başlıca gerekçesini çocuğa ait olan dünyanın (*çocukluğun*) anlaşılmasında bulur. Bu anlama biçimi, *bir çocuk edebiyatının olanağıdır*, olabilirlik koşuludur. Çocukluğu bir metin haline getirmek, çocuk edebiyatçısının başlıca görevidir. Çocuk edebiyatçısı olmak, yazmaya ait bir takım kuralları bilmekten ve uygulamaktan çok, çocuğa ait dünyanın hissedilebilmesinde ortaya çıkar. Dolayısıyla çocuğun anlaşılması, çocuk edebiyatının olanağını ve temelini hazırlar. Bu anlama gerçekleşmediği takdirde, çocuk edebiyatı diye doğası bozulmuş, ne tam olarak yetişkin, ne de tam olarak çocuk edebiyatı olan bir ara tür ortaya çıkar. Bunun sonucu olarak da içinde çocuk geçen her şiirin çocuk şiiri, çocuktan bahsedilen her öykünün de çocuk öyküsü olduğu yanılığına düşülür.

3. Çocuk Denen Meçhul

İnsan, içinde yaşadığı gündelik koşullar tarafından kuşatılır ve meşgul edilir. Bu nedenle geçmişi unutmaları kolay olur. Çabucak unutulmuş hal ve yaşantılardan biri de çocukluktur. Çocukluğumuza ilişkin hemen her şeyi hatırlayabilirsek bile, yine de ondan uzaklaşmış hissederiz kendimizi. Oradaki yaşantının ruhunu yakalayamayız, çocukluk moduna giremeyiz. Bu, yeni bir ruh haline sahip oluşumuzun bir gereğidir. Her zaman yaşantımızın aslını oluşturan şu andır, şimdiki zamandır, şimdiki zamanın koşullarıdır ve kendimizi genellikle bu koşullar tarafından kuşatılmış hissederiz. İnsan hep şimdiki zamanın ufkundan seyrederek dünyayı, hayatı, olup biteni ve hatta kendisini. Bu nedenle büyükler çocukluğa, onun ruh haline, zihinsel durumuna, kısaca yaşantısına, farklı durumları yaşaya yaşaya yabancılaşmışlardır. Yetişkinler, genellikle kendileri de aynı yoldan geçmelerine rağmen, çocukluğu anlamakta zorluk çekerler. Hatta, katı ilkeleri ve sert disiplini olan bir eğitimciye, bir ahlakçıya dönüştüklerinde, kendilerini aşarak çocuğa ulaşmaları zorlaşır. Rousseau şöyle der: “Çocukla çocuk olmanın ne olduğunu bilmiyoruz, onlara yoldaş olamıyoruz. Bir şeyler öğretmek istediğimizde, çocukların düşündüğü gibi düşüneneğimize onların bizim gibi düşünmesini istiyoruz. Kendi düşüncelerimizin doğru olduğundan o kadar eminiz ki, çocukların zihnine çoğu zaman hakikat yerine saçmalıklar doldurduğumuzdan habersiziz.”¹³ Rousseau, “Çocukla çocuk olmanın ne olduğunu bilmiyoruz, onlara yoldaş olamıyoruz” derken yetişkinler ile çocuklar arasındaki iletişim sorununu da dile getirir. Belki bunun doğal gerekçeleri de olabilir: İlk varoluş hamlesini büyüme hevesi içinde çocukluğunu yadsıyarak yapan insanoğlu, bu hamlesine karşın yine de çocukluğundan tam olarak kurtulamaz. Çünkü ömür boyu kendi hayat ağacını yeşertecek olan ve kimilerine göre bir yazgıyı da ifade eden kişiliği bu dönemde oluşmaya başlar. Kendisini sürekli olarak geriye çağırarak bu önemli bağa karşın, geçen her günü çocukluktan bir uzaklaşmadır. Yazarın çocukluğu anlamasındaki en önemli hermeneutik sorun da burada yaşanır: Yazar, sürekli olarak çocukluktan uzaklaşan biridir. Bu uzaklığa karşın çocukluğu anlamak istemektedir. Bunu nasıl başaracaktır?